

ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΓΤΠ/01/2020

20 Ιουλίου 2020

ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη.....	1
2.	Εισαγωγή.....	3
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	4
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	4
3.2	Σκοπός του ελέγχου.....	4
3.3	Ερώτημα ελέγχου.....	5
3.4	Μεθοδολογία.....	5
3.5	Κριτήρια ελέγχου.....	6
4.	Ευρήματα και συστάσεις.....	7
4.1	Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για Στήριξη του Τύπου (Εφημερίδων)..	7
4.2	Χορηγία στην Ένωση Συντακτών Κύπρου.....	11
4.3	Μεταφράσεις.....	11
4.4	Κονδύλι Διαφώτισης.....	12
4.5	Εταιρεία A Ltd.....	13
4.6	Ενημερωτικές εκστρατείες.....	14
4.7	Συντήρηση γραφείων κτηρίων.....	15
4.8	Εισπράξεις.....	15
4.9	Έγκριση πληρωμών.....	16
4.10	Βιβλιοθήκη.....	16
4.11	Αποθήκη βιβλίων.....	17
4.12	Διατάξεις ελέγχου του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων στην εργασία και αποχώρησής τους από αυτήν.....	17
5.	Γενικά συμπεράσματα.....	19

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 – Official Development Assistance for Media

Παράρτημα 2 – Πίνακας Εκτέλεσης Προϋπολογισμού για το Κονδύλι Διαφώτισης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΓΤΠ	Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΔΛΟ	Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες

1. Σύνοψη

Στα πλαίσια των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε οικονομικό έλεγχο για το έτος 2018, διαχειριστικό έλεγχο και έλεγχο συμμόρφωσης.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Το Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για Στήριξη του Τύπου (Εφημερίδων), στα πλαίσια του οποίου καταβλήθηκαν το 2017 και 2018 χορηγίες συνολικού ύψους €544.500, δεν είναι σύμφωνο με τις διεθνώς αποδεκτές πρακτικές για ενίσχυση μέσω μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ), δεν εξυπηρετεί την ύπαρξη πραγματικής ελευθεροτυπίας, αλλά με τον τρόπο που δίνονται οι χορηγίες, ως κατά χάριν απόφαση της Κυβέρνησης, δημιουργεί συνθήκες υπόσκαψης της ελευθεροτυπίας και εξάρτησης των ΜΜΕ από την εκάστοτε Κυβέρνηση. Σημειώσαμε ότι χορηγία ύψους €80.000 προς συγκεκριμένο πρακτορείο διανομής τύπου δεν φαίνεται να εξυπηρετεί κανένα σκοπό που σχετίζεται με την ελευθεροτυπία.

Εισήγησή μας είναι όπως για τη χορηγία στα ΜΜΕ καταρτιστεί Σχέδιο, το οποίο να βασίζεται σε μία εκ των τεσσάρων μεθόδων κρατικής χορηγίας ή συνδυασμό αυτών, σύμφωνα με τον Οδηγό «Official Development Assistance for Media: Figures and Findings», τον οποίο εξέδωσαν ο Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ) και το Κέντρο CIMA (Center for International Media Assistance) ή εναλλακτικά να δοθούν φορολογικές ελαφρύνσεις στα μέσα ενημέρωσης. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε σημαντικό όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων ασκεί ουσιαστικό έλεγχο, που θα αφορά στην έγκριση, τόσο του Σχεδίου, όσο και του συνολικού ποσού που θα διανέμεται ως χορηγία στα ΜΜΕ.

- ◆ Απεμπλοκή του ΓΤΠ από τη διαδικασία παροχής πιστοποιημένων μεταφράσεων.
Εισηγηθήκαμε όπως τα έντεκα άτομα που απασχολούνταν στον Κλάδο Μεταφράσεων αξιοποιηθούν κατάλληλα.
- ◆ Μη αξιοποίηση ποσού ύψους €268.579 (ποσοστό 37,1%) από τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του 2018 από το Κονδύλι «Διαφώτιση».

Επισημάναμε όπως η ετοιμασία του Προϋπολογισμού γίνεται σε πιο ορθολογιστική βάση και να γίνει επαναξιολόγηση και εκσυγχρονισμός των μεθόδων προώθησης των εθνικών θέσεων και διαφώτισης για το Κυπριακό πρόβλημα, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα που παρέχουν σύγχρονα μέσα επικοινωνίας και διαδικτύου.

- ◆ Προκήρυξη δύο διαγωνισμών που αφορούσαν τη δημιουργία ιστότοπου του ΓΤΠ και σχεδιασμό ενημερωτικής εκστρατείας και παραγωγής υλικού προβολής για την οδική ασφάλεια με συνοπτικές διαδικασίες και αποστολή εγγράφων σε αριθμό οικονομικών φορέων χωρίς γραπτή αιτιολόγηση για την επιλογή τους, κατά παράβαση του Νόμου 73(I)/2016.

Επισημάνουμε ότι θα πρέπει να υπάρχει γραπτή αιτιολόγηση για την επιλογή των οικονομικών φορέων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

- ♦ Ανάθεση πρόσθετης εργασίας στην εταιρεία B Ltd, χωρίς επιπλέον κόστος. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών, η ανάθεση πρόσθετης εργασίας, ακόμα και χωρίς χρέωση για την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνατόν να θεωρηθεί ότι παρέχει στον συγκεκριμένο ανάδοχο όφελος, σε σύγκριση με άλλους.

Συμφωνήσαμε με τις υποδείξεις του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες πρέπει να υιοθετηθούν.

- ♦ Σύμφωνα με κατάσταση που εξήχθη από το μηχανογραφικό σύστημα βιβλιοθηκών, στις 16.9.2019 καταλογογραφήθηκαν 5.217 βιβλία, ενώ στο χειρόγραφο μητρώο υπάρχουν καταχωρισμένα 19.002 βιβλία. Επίσης, επισημάνθηκε ότι επί σειρά ετών δεν διενεργείται φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της βιβλιοθήκης και ως εκ τούτου, δεν υποβάλλεται ετήσιο πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στη λήξη του έτους στον Γενικό Λογιστή και Γενικό Ελεγκτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 110.

Εισηγηθήκαμε όπως γίνει φυσική καταμέτρηση των βιβλίων το συντομότερο και γίνει συμφιλίωση των αποτελεσμάτων με τον αριθμό των βιβλίων που βρίσκονται καταχωρισμένα στα χειρόγραφα μητρώα και στο μηχανογραφημένο σύστημα και να τηρούνται οι πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού Αποθηκών.

- ♦ Από τους οκτώ λειτουργούς του ΓΤΠ που μετακινήθηκαν σε άλλα Υπουργεία, δύο δεν κτυπούν κάρτα στους χώρους εργασίας τους ούτε καταγράφουν τον χρόνο προσέλευσης/αποχώρησής τους από αυτήν.

Επισημάνουμε ότι οι διατάξεις που διέπουν τον έλεγχο του ωραρίου της Δημόσιας Υπηρεσίας θα πρέπει να τύχουν αμέσως καθολικής εφαρμογής.

2. Εισαγωγή

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, ως κρατική υπηρεσία επικοινωνίας, έχει την ευθύνη της παροχής ενημερωμένων υπηρεσιών πληροφόρησης και επικοινωνίας που αφορούν στην Κυβερνητική πολιτική, προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το κοινό.

Διαχειρίζεται την επικοινωνιακή στρατηγική της κυβέρνησης και συντονίζει τις σχέσεις επικοινωνίας μεταξύ του κοινού και των αρχών, τις σχέσεις με τους δημοσιογράφους και τις διαδικτυακές κοινότητες, μέσα από συνέργειες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Ευθύνη του είναι παράλληλα και η προώθηση της ελευθερίας της μετάδοσης πληροφοριών, η διασφάλιση της συνέχισης της υφιστάμενης και της παλιάς γνώσης μέσω της αρχειοθέτησης, της ιστορίας και του πολιτισμού μέσω της ελεύθερης πρόσβασης στην ψηφιοποιημένη πληροφόρηση, τον έντυπο Τύπο, το φωτογραφικό και άλλο επικοινωνιακό περιεχόμενο.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες του ΓΤΠ έχουν ως εξής:

- ◆ Προβολή του κυβερνητικού έργου
- ◆ Φωτογραφικές Καλύψεις
- ◆ Εκστρατείες και Παραγωγές
- ◆ Τήρηση Αρχείων και Ερευνητικών Κέντρων
- ◆ Υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά διεθνή και ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης
- ◆ Εκδόσεις

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του παρόντος ελέγχου αποτελεί η εξέταση κατά πόσο το ΓΤΠ διασφαλίζει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

3.3 Ερώτημα ελέγχου

Κατά πόσο το Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για ενίσχυση του τύπου (εφημερίδων) αποτελεί την πιο οικονομική, αποδοτική και αποτελεσματική επιλογή στα πλαίσια των πιο κάτω:

- ◆ Των αρχών της χρηστής διοίκησης, ίσης μεταχείρισης, αποφυγής διακρίσεων και διαφάνειας.
- ◆ Αξιολόγησης εναλλακτικών λύσεων.
- ◆ Διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος.
- ◆ Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα να είναι εντός των πλαισίων των στρατηγικών στόχων του ΓΤΠ και του Κράτους γενικότερα.

Τα υπόλοιπα θέματα εξετάστηκαν στα πλαίσια κανονιστικού ελέγχου.

3.4 Μεθοδολογία

3.4.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ◆ ISSAI 100: Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου στον Δημόσιο Τομέα
- ◆ ISSAI 300: Αρχές Διαχειριστικού Ελέγχου
- ◆ ISSAI 400: Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

Το ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προτύπου ISSAI 300, οι διαχειριστικοί έλεγχοι των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων περιλαμβάνουν την εξέταση προγραμμάτων, πράξεων, συστημάτων και διαδικασιών διαχείρισης, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον οι πόροι που διατίθενται χρησιμοποιούνται κατά τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό. Η αρχή της οικονομίας εξετάζει την ελαχιστοποίηση του κόστους των πόρων, η αρχή της αποδοτικότητας εξετάζει την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού αποτελέσματος από τους διαθέσιμους πόρους και η αρχή της αποτελεσματικότητας εξετάζει την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Οι έλεγχοι αυτοί, που εξετάζουν και την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και στο πλαίσιό τους αξιολογούνται διάφορες πτυχές της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των εισροών (τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή κανονιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση), των υλοποιήσεων (τα παραδοτέα), των αποτελεσμάτων (οι επιδράσεις στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες) και του αντίκτυπου (μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία).

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.4.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΓΤΠ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό του ΓΤΠ.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2018, εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στην τέως Διευθύντρια του ΓΤΠ και οι απόψεις του Αν. Διευθυντή ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

3.5 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α.** Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014).
- β.** Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.
- γ.** Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι, περιλαμβανομένου του οδηγού βέλτιστων πρακτικών που έχει εκδώσει η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

4. Ευρήματα και συστάσεις

4.1 Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για Στήριξη του Τύπου (Εφημερίδων)

Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του ΓΤΠ για το 2017 και 2018, κάτω από το Κονδύλι «Χορηγία για Στήριξη του Τύπου», εγκρίθηκε και δαπανήθηκε ποσό ύψους €278.500 και €266.000, αντίστοιχα.

Γενικά

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 82.713, ημερ. 25.5.2017

Στις 25.5.2017 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει το Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για στήριξη του τύπου (εφημερίδων), με μέγιστο Προϋπολογισμό €1,4 εκ., για τρία χρόνια (2017-2019). Αναφέρεται ότι, για την περίοδο 2017-2018, εγκρίθηκαν χορηγίες συνολικού ύψους €544.500.

Σκοπός του Σχεδίου. Λόγω της φθίνουσας κυκλοφορίας των έντυπων μέσων ενημέρωσης, με τα ηλεκτρονικά μέσα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να τείνουν να υποκαταστήσουν και να εξαφανίσουν τους παραδοσιακούς τρόπους ενημέρωσης, βασικός σκοπός του Σχεδίου είναι η υποστήριξη και η διατήρηση της πολυφωνίας, ειδικότερα των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης, ώστε να προστατευθεί ο πλουραλισμός απόψεων, η ελευθερία της έκφρασης, η δημοκρατία και το δικαίωμα των πολιτών στην ενημέρωση. Επίσης, το Σχέδιο στοχεύει στη διασφάλιση της εργοδότησης προσοντούχων δημοσιογράφων στα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης και στη διασφάλιση της ερευνητικής δημοσιογραφίας και της ποιότητας της πληροφόρησης.

Δικαιούχοι ενίσχυσης

Εφημερίδες.

Πρακτορεία διανομής τύπου:

- ♦ που διαθέτουν Παγκύπριο δίκτυο διανομής όλων των εφημερίδων σε τουλάχιστον 250 σημεία πώλησης στην ύπαιθρο, συμπεριλαμβανομένων απομακρυσμένων περιοχών, και
- ♦ εργοδοτούν τουλάχιστον δέκα άτομα, μεταξύ των οποίων και οδηγούς διανομής.

Ύψος ετήσιας ενίσχυσης

- ♦ Για Εφημερίδες:
€3.000 για κάθε μέρα κυκλοφορίας (μέγιστο €3.000*7= €21.000).
€1.000 για κάθε προσοντούχο δημοσιογράφο, ο οποίος είναι μέλος της Ένωσης Συντακτών, ο οποίος απασχολείται, το ελάχιστο κατά τα τελευταία δύο έτη, στην επιχείρηση και λαμβάνει μηνιαίο μισθό τουλάχιστον €1.000, με μέγιστο ποσό επιχορήγησης €46.000.
- ♦ Για Πρακτορεία διανομής τύπου:
€40.000

Το 2017 λήφθηκαν δέκα και το 2018 λήφθηκαν οκτώ αιτήσεις, για τις οποίες καταβλήθηκε χορηγία ύψους €278.500 και €266.000, αντίστοιχα. Ο πίνακας που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

Εφημερίδα/ Πρακτορείο	Χορηγία 2017 €	Χορηγία 2018 €	Συνολική χορηγία €
A	12.000	12.000	24.000
B	28.000	27.000	55.000
Γ	29.000	24.000	53.000
Δ	Απορρίφθηκε	Δεν αιτήθηκε	-
E	67.000	67.000	134.000
Z	Απορρίφθηκε	Δεν αιτήθηκε	-
H	37.000	34.000	71.000
Θ	50.000	54.000	104.000
I	15.500	8.000	23.500
K (πρακτορείο)	40.000	40.000	80.000
Σύνολο	278.500	266.000	544.500

Από τον έλεγχο σημειώνουμε τα πιο κάτω:

- ♦ Από τις αιτήσεις που λήφθηκαν για στήριξη των εφημερίδων παρατηρήσαμε ότι το μεγαλύτερο μέρος της χορηγίας καταβλήθηκε σε δύο μεγάλες εφημερίδες, με ποσά ύψους €134.000 και €104.000, ενώ αρκετές εφημερίδες δεν υπέβαλαν αίτηση, προφανώς επειδή δεν πληρούσαν τα απαιτούμενα κριτήρια.

Ο Αν. Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ δεν συμμετείχε στη διαδικασία κατάρτισης των προνοιών ή κριτηρίων του Σχεδίου, ούτε στην εν λόγω Πρόταση, για να είναι σε θέση να αιτιολογήσει τις επιλογές που έγιναν.

- ♦ Λήφθηκε μόνο μία αίτηση από πρακτορείο διανομής τύπου, το οποίο, όπως ενημερωθήκαμε από την τέως Διευθύντρια του ΓΤΠ, αποτελεί και τον μοναδικό παροχέα της υπηρεσίας που ικανοποιεί τα κριτήρια ενίσχυσης, στον οποίο καταβλήθηκε το συνολικό ποσό των €80.000.
- ♦ Από το συνολικό ποσό της χορηγίας που εγκρίθηκε, ύψους €544.500, ποσό €105.439 συμψηφίστηκε με τις οφειλές των ιδιοκτητριών εταιρειών στο Κράτος (€56.241 για το 2017 και €49.198 για το 2018). Όπως αναφέρεται και στο Σημείωμα της Επιτροπής Αξιολόγησης του Σχεδίου προς την τέως Διευθύντρια ΓΤΠ, ημερ. 15.11.2018, ενώ «η χορηγία παρέχεται ως ενίσχυση για συγκεκριμένο σκοπό, καταλήγει προς ρύθμιση υποχρεώσεων προς το Κράτος».
- ♦ Για την καταβολή της ενίσχυσης των €1.000 για κάθε προσοντούχο δημοσιογράφο, ως επιδότηση της μισθοδοσίας του, υποβάλλονται οι μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας των δημοσιογράφων ή κατάσταση αποδοχών και εισφορών που υποβάλλεται στην Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή ενημερωτικοί πίνακες στους οποίους σημειώνονται οι ημερομηνίες πρόσληψης, περίοδος εργοδότησης και ο αριθμός μέλους στην Ένωση Συντακτών.

Η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι το Σχέδιο δεν είναι σύμφωνο με τις διεθνώς αποδεκτές πρακτικές για ενίσχυση των ΜΜΕ. Ο Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ) και το Κέντρο CIMΑ (Center for International Media Assistance) εξέδωσαν το 2015 τον Οδηγό με τίτλο «Official Development Assistance for Media: Figures and Findings». Όπως εξηγείται στον Οδηγό, υπάρχουν τέσσερις μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την κρατική ενίσχυση των ΜΜΕ, ως ακολούθως:

- α. Σχέδια ανάπτυξης προγραμμάτων μέσω ενημέρωσης:** Κύριος σκοπός αυτών των προγραμμάτων είναι η ενίσχυση της ποιότητας, της βιωσιμότητας και/ή της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης. Τα μέσα ενημέρωσης είναι οι κύριοι «άμεσοι» δικαιούχοι αυτών των σχεδίων και συχνά συμμετέχουν άμεσα στην εφαρμογή ως ομόλογοι της διαχείρισης του έργου. Πρωτοβουλίες για την προώθηση της ελευθερίας της πληροφόρησης και της προστασίας των δημοσιογράφων έχουν επίσης συμπεριληφθεί σε αυτή την κατηγορία.
- β. Επικοινωνία με σκοπό την ανάπτυξη** είναι η αξιοποίηση των μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας με σκοπό την προώθηση ή την διευκόλυνση των αναπτυξιακών στόχων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το μέσο ενημέρωσης είναι περισσότερο μέσο παρά στόχος και δεν θεωρείται ο άμεσος δικαιούχος (αλλά θα μπορούσε να είναι έμμεσος). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η επικοινωνία για αναπτυξιακά σχέδια θα μπορούσε επίσης να βρεθεί στους κώδικες σκοπού CRS που σχετίζονται με τον τομέα ανάπτυξης που προωθούν τα έργα, όπως η υγεία ή η εκπαίδευση.
- γ. Η δημόσια διπλωματία** είναι η προώθηση των συμφερόντων της εξωτερικής πολιτικής μιας χώρας (συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής αναπτυξιακής βοήθειας) με την ενημέρωση και τον επηρεασμό του ξένου κοινού μέσω των μέσων ενημέρωσης. Θα μπορούσε να περιλαμβάνει την προώθηση της εθνικής γλώσσας, του πολιτισμού, τις πολιτικές και τις αξίες. Περιλαμβάνει επίσης την προώθηση των δραστηριοτήτων του χορηγού ή του πολυμερούς αναπτυξιακού οργανισμού.
- δ. Υποδομή μέσων ενημέρωσης** Αυτό περιλαμβάνει την υποστήριξη της ραδιοτηλεοπτικής υποδομής, καθώς και την παροχή βασικού εξοπλισμού. Ωστόσο, άλλα προγράμματα υποδομής Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ΤΠΕ (ICT) δεν περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία.

Το CIMΑ εξηγεί ότι «Ο όρος ανάπτυξη των μέσων ενημέρωσης αναφέρεται στην εξέλιξη και την αλλαγή στους τομείς των μέσων ενημέρωσης και των επικοινωνιών. Η αλλαγή αυτή σχετίζεται με μια σειρά θεσμών, πρακτικών και συμπεριφορών, συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου, της ελευθερίας της έκφρασης και του τύπου, των συστημάτων εκπαίδευσης για δημοσιογράφους, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, των ικανοτήτων των δημοσιογράφων και των διευθυντικών στελεχών, καθώς και της υποστήριξης για μια ποικιλία και διαφορετικότητα απόψεων στην κοινωνία. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να προωθηθεί με την υποστήριξη των χορηγών, τις ιδιωτικές επενδύσεις ή τις τοπικές διαδικασίες αλλαγής με επικεφαλής τους ιδιοκτήτες των μέσων ενημέρωσης, τους διευθυντές, τους δημοσιογράφους, της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και άλλες συλλογικές προσπάθειες».

Το αυτούσιο κείμενο που είναι στην αγγλική γλώσσα παρουσιάζεται στο **Παράρτημα 1**.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί πάρα πολύ σημαντική την ύπαρξη πραγματικής ελευθεροτυπίας. Στον υπό αναφορά Οδηγό αναφέρεται ότι τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης θεωρούνται ευρέως απαραίτητα ως συστατικό μιας ανοικτής, χωρίς αποκλεισμούς και ευνομούμενης κοινωνίας (“independent media is widely considered essential as a component of an open, inclusive, and well-governed society”). Παραταύτα, θεωρούμε ότι το υφιστάμενο Σχέδιο δεν εξυπηρετεί τον πιο πάνω σκοπό, αλλά αντίθετα με τον τρόπο που δίνονται οι χορηγίες, ως κατά χάριν απόφαση της Κυβέρνησης, δημιουργεί συνθήκες υπόσκαψης της ελευθεροτυπίας και εξάρτησης των ΜΜΕ από την εκάστοτε Κυβέρνηση.

Σημειώνουμε επίσης ότι η ετήσια χορηγία ύψους €40.000 προς το πρακτορείο διανομής τύπου δεν φαίνεται να εξυπηρετεί κανένα σκοπό που σχετίζεται με την ελευθεροτυπία.

Το θέμα της ελευθεροτυπίας δεν αφορά μόνο στα έντυπα μέσα ενημέρωσης, αλλά αφορά επίσης και στα ραδιοτηλεοπτικά και ηλεκτρονικά μέσα.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ανέφερε ότι το ΓΤΠ θεωρεί ότι σε περίπτωση επαναπροκήρυξης του Σχεδίου θα μπορούσε να γίνει εισήγηση στον Υπουργό Εσωτερικών για προσαρμογή του με τις πρόνοιες του CIMA, π.χ. το σημείο 1: Σχέδια ανάπτυξης προγραμμάτων μέσων ενημέρωσης του εν λόγω Οδηγού. Επί τούτου, το ΓΤΠ θα μπορούσε, αν και εφόσον του ζητηθεί, να προβεί σε γενικότερη εξέταση των προνοιών του Σχεδίου, σε σύγκριση με τα διεθνή πρότυπα και να παραθέσει τις απόψεις του.

Σημειώνουμε πάντως ότι, μετά την πιο πάνω απάντηση, το Υπουργείο Οικονομικών προκήρυξε στις 25.6.2020 νέο Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας για Στήριξη του Έντυπου Τύπου που είναι στην ίδια βάση όπως και τα προηγούμενα.

Σύσταση:

Να καταρτιστεί Σχέδιο, το οποίο να βασίζεται σε μία εκ των τεσσάρων πιο πάνω μεθόδων κρατικής χορηγίας ή συνδυασμό αυτών. Για παράδειγμα, το Σχέδιο θα μπορούσε να αφορά στην χρήση των προς ενίσχυση ΜΜΕ για την προώθηση εκστρατειών σε θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος (π.χ. οδική ασφάλεια, θέματα υγείας, ρατσισμού κ.λπ.).

Το Σχέδιο θα πρέπει να είναι σχετικά μεγάλης διάρκειας (π.χ. τριετές), ώστε να μην δίνεται η εντύπωση ότι η χορηγία μπορεί να επηρεαστεί από την στάση των ΜΜΕ έναντι της εκτελεστικής εξουσίας. Θα μπορεί επίσης να αφορά συνολικά σε όλες τις κατηγορίες ΜΜΕ (έντυπα, ηλεκτρονικά, ραδιοτηλεοπτικά) ή μόνο εκείνες που η εκτελεστική εξουσία θεωρεί ότι χρήζουν κρατικής στήριξης, να προβλέπει την ποσοστιαία κατανομή των Κονδυλίων μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών και να θέτει αντικειμενικά κριτήρια για το ύψος της χορηγίας που θα μπορεί να λαμβάνει το κάθε μέσο, ανάλογα με τη μέθοδο κρατικής χορηγίας που θα επιλεγεί από την εκτελεστική εξουσία. Θα πρέπει επίσης να προβλέπει αντικειμενικά κριτήρια για την επιλεξιμότητα ενός μέσου για χορηγία.

Για παράδειγμα, στην περίπτωση των έντυπων μέσων, τα διαθέσιμα Κονδύλια που θα καθορίσει η εκτελεστική εξουσία για την κατηγορία αυτή θα μπορούσε να κατανέμονται ανάλογα με την ευρύτητα κυκλοφορίας των έντυπων μέσων, στη βάση των αγοραίων τιμών που τα μέσα αυτά χρεώνουν τέτοιες καταχωρίσεις. Ο αριθμός των δημοσιογράφων που

εργάζονται στο ΜΜΕ θα μπορούσε να χρησιμοποιείται ως εργαλείο επιβεβαίωσης ή ελέγχου της λογικότητας των αγοραίων τιμών. Εναλλακτικά, η πολιτεία θα μπορούσε να παρέχει έμμεση βοήθεια στα έντυπα μέσα ενημέρωσης με φορολογικές ελαφρύνσεις, αν αποφασίσουν να προβούν σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις.

Κατ' ανάλογο τρόπο, στην περίπτωση των ηλεκτρονικών ή τηλεοπτικών μέσων, τα διαθέσιμα Κονδύλια θα μπορούσε να κατανέμονται ανάλογα με την αποτελεσματικότητα της διαφημιστικής εκστρατείας που θα προωθείται από την εκτελεστική εξουσία, η οποία θα μπορεί να μετριέται με αποδεκτούς δείκτες που εφαρμόζονται σε τέτοιες περιπτώσεις για τη μέτρηση της επίδρασης ενός μέσου στο κοινό (π.χ GRP's¹, Κάλυψη² ή Συχνότητα³). Σε κάθε όμως περίπτωση να τίθενται και κριτήρια επιλεξιμότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι πράγματι πρόκειται για ειδησεογραφικά μέσα.

Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε σημαντικό το Σχέδιο και το ύψος των συνολικών και επιμέρους δαπανών να εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, στα πλαίσια ψήφισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και καμία αλλαγή στο Σχέδιο ή στα ποσά να μην μπορεί να υπάρξει χωρίς την έγκριση της Βουλής. Για την πτυχή αυτή της σύστασής μας, καλούμε τη Βουλή των Αντιπροσώπων να λάβει και η ίδια πρωτοβουλία, αφού έχει την ευχέρεια να την υλοποιήσει κατά την ψήφιση του αμέσως επόμενου Κρατικού Προϋπολογισμού, με σχετική σημείωση που θα μπορεί να θέσει, ώστε το Κονδύλι να δεσμευτεί και να μπορεί να αποδεσμευτεί μόνο με την έγκριση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

4.2 Χορηγία στην Ένωση Συντακτών Κύπρου

Το έτος 2018 το ΓΤΠ παραχώρησε στην Ένωση Συντακτών Κύπρου χορηγία ύψους €11.000, ενώ και το Γενικό Λογιστήριο έδωσε κατά χάρη χορηγία ύψους €25.000, δηλαδή συνολικά δόθηκε ποσό ύψους €36.000. Τα ίδια ποσά δίνονταν και τα έτη 2015 έως 2017. Επιπλέον, για το 2017 παραχωρήθηκε χορηγία ύψους €25.000 και από το Υπουργείο Οικονομικών. Το 2019 δεν δόθηκε οποιαδήποτε βοήθεια ενώ το 2020 ολόκληρο το ποσό των €36.000 δόθηκε από το Γενικό Λογιστήριο.

4.3 Μεταφράσεις

α. Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 33.581, ημερ. 24.5.1990, το ΓΤΠ ορίστηκε ως η αρμόδια Υπηρεσία για πιστοποιημένες μεταφράσεις. Επίσης, βάσει της πιο πάνω Απόφασης, τα τέλη για τις μεταφραστικές υπηρεσίες που καταβάλλονται στους συνεργάτες-μεταφραστές εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Οι συνολικές δαπάνες για μεταφράσεις (συμπ. ΦΠΑ) κατά το 2018 ανήλθαν σε €651.717 (€798.115 το 2017), ενώ τα συνολικά έσοδα από μεταφράσεις κατά το 2018 ανήλθαν σε €828.467 (€1.010.794 το 2017).

¹ Gross Rating Points: Είναι το σύνολο των διαφημιστικών κρούσεων που έχει δεχθεί το κοινό-στόχος.

² Κάλυψη - Reach: Είναι το ποσοστό (%) του κοινού-στόχου που έχει δεχθεί τουλάχιστον μια διαφημιστική κρούση

³ Συχνότητα - Frequency - O.T.S. - Opportunity To See : Είναι ο μέσος αριθμός διαφημιστικών κρούσεων που έχει δεχθεί το καλυπτόμενο κοινό

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται, κατά κατηγορία, οι ετήσιες απολαβές των συνεργατών μεταφραστών του έτους 2018.

Ετήσιες απολαβές των συνεργατών μεταφραστών για το έτος 2018 χωρίς ΦΠΑ	€1 - €1.000	€1.001 - €5.000	€5.001 - €10.000	€10.001 - €20.000	€20.001 - €31.000
Άτομα	18	25	13	18	6
Συνολικό ποσό χωρίς ΦΠΑ (€)	7.779	62.293	93.450	254.668	151.558

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι στις πιο πάνω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι συνολικές ετήσιες απολαβές των λειτουργών που απασχολούνται αποκλειστικά στον Κλάδο Μεταφράσεων, ύψους περίπου €505.521, καθώς και τα άλλα λειτουργικά έξοδα που αναλογούν στον συγκεκριμένο Κλάδο.

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν, στον Κλάδο Μεταφράσεων απασχολούνται 11 λειτουργοί.

Σύσταση: Οι εν λόγω λειτουργοί να αξιοποιηθούν κατάλληλα.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι τα άτομα που εργάζονταν στο Τμήμα Μεταφράσεων μετακινήθηκαν στα Τμήματα όπου είχαν τη μεγαλύτερη ανάγκη, όπως και στην αναπλήρωση ατόμων που αφυπηρέτησαν, προσθέτοντας ότι το προσωπικό του ΓΤΠ έχει μειωθεί κατά περίπου 50% από το 2012 μέχρι σήμερα.

β. Αναφέρεται σχετικά ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 15.3.2019 τον «περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμο του 2019», ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27.3.2019. Με τον Νόμο αυτό υπάρχει απεμπλοκή του ΓΤΠ από τη διαδικασία παροχής πιστοποιημένων μεταφράσεων. Η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας γίνεται πλέον από εγγεγραμμένους ορκωτούς μεταφραστές, ενώ ο θεσμός των ορκωτών μεταφραστών τελεί υπό την επιτήρηση και εποπτεία του κράτους. Ως εκ τούτου, στην επίσημη ιστοσελίδα του ΓΤΠ έχει πλέον αναρτηθεί το «μητρώο ορκωτών μεταφραστών».

4.4 Κονδύλι Διαφώτισης

α. Για το 2018 προϋπολογίστηκε ποσό €723.000 (€730.000 το 2017) και δαπανήθηκε ποσό ύψους €454.421 (€517.042 το 2017), δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό ύψους €268.579 (€212.958 το 2017) ή ποσοστό 37,1%.

Ο πίνακας στο **Παράρτημα 2** είναι ενδεικτικός.

Σύσταση: Όπως έχουμε σημειώσει και σε προηγούμενες Εκθέσεις, η ετοιμασία του Προϋπολογισμού να γίνεται σε πιο ορθολογιστική βάση. Επίσης, θεωρούμε πως ενδεχομένως να απαιτείται επαναξιολόγηση και εκσυγχρονισμός των μεθόδων προώθησης των εθνικών θέσεων και διαφώτισης για το Κυπριακό πρόβλημα, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα που παρέχουν σύγχρονα μέσα επικοινωνίας και υπηρεσίες διαδικτύου (π.χ. κοινωνικά δίκτυα), πάντα στα πλαίσια της διαφάνειας και χρηστής διοίκησης και χωρίς υποβάθμιση του στόχου για διαφώτιση επί των θεμάτων του Κυπριακού προβλήματος και των εθνικών θέσεων.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει ήδη προχωρήσει με εκσυγχρονισμό των μεθόδων του από το 2019.

β. Διαγωνισμός για την παροχή Υπηρεσιών για τη δημιουργία ιστότοπου του ΓΤΠ. Την 1.12.2017, προκηρύχθηκε ο πιο πάνω διαγωνισμός (αρ. ΓΤΠ 15/2017) με συνοπτική διαδικασία και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής ποιότητας. Τα έγγραφα του διαγωνισμού αποστάληκαν σε πέντε οικονομικούς φορείς και επέδειξαν ενδιαφέρον τρεις. Ως εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού καθορίστηκε το ποσό των €40.000 (χωρίς ΦΠΑ). Δεν έχει εντοπιστεί στον φάκελο του διαγωνισμού σημείωμα, στο οποίο να αιτιολογείται η επιλογή των πέντε οικονομικών φορέων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 90(1)(γ)(i) του Νόμου 73(I)/2016.

Η προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία A Ltd για το ποσό των €35.340 (χωρίς ΦΠΑ). Ποσό ύψους €29.000 αφορούσε στη δημιουργία του ιστότοπου, €4.500 το κόστος συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης για 36 μήνες από την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής και €1.840 για προαιρετικές υπηρεσίες.

Ωστόσο, σημειώνουμε ότι στο άρθρο 9 της συμφωνίας, που υπογράφηκε στις 15.12.2017 με την εν λόγω εταιρεία, καθορίζεται ως συνολική αξία της σύμβασης το ποσό των €29.000 (χωρίς ΦΠΑ), στο οποίο δεν περιλαμβάνεται το κόστος συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης, καθώς και το κόστος των προαιρετικών υπηρεσιών, που ανέρχονται σε €4.500 και €1.840, αντίστοιχα.

Σημειώνουμε επίσης, ότι στο Μέρος Α - Αντικείμενο της σύμβασης των εγγράφων του πιο πάνω διαγωνισμού, η περίοδος εφαρμογής του αντικειμένου της σύμβασης περιλαμβάνει συντήρηση και τεχνική υποστήριξη για 36 μήνες.

Σύσταση. Θα πρέπει να υπάρχει γραπτή αιτιολόγηση για την επιλογή των οικονομικών φορέων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης, έχουμε την άποψη ότι θα έπρεπε να υπάρχει πρόνοια στα έγγραφα για δυνατότητα επέκτασης της πιο πάνω περιόδου συντήρησης για τουλάχιστον δύο επιπλέον χρόνια και το ανάλογο κόστος θα έπρεπε να περιλαμβάνεται στην εκτιμώμενη αξία.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει συμμορφωθεί.

4.5 Εταιρεία A Ltd

α. Σύμφωνα με στοιχεία που εξήχθηκαν από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Οικονομικής και Διοικητικής Πληροφόρησης (FIMAS), για την περίοδο 12/2017 μέχρι 7/2019, καταβλήθηκε στην εταιρεία A Ltd το συνολικό ποσό των €65.600, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα.

	2017	2018	2019	Σύνολο
	€	€	€	€
Αποκοπές για συμψηφισμούς προς ΦΠΑ & Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	20.704	35.124	0	55.828
Πληρωμή	2	6.343	3.427	9.772
ΟΛΙΚΟ	20.706	41.467	3.427	65.600

β. Παρατηρήσαμε ότι στην εν λόγω εταιρεία έγιναν τρεις πληρωμές συνολικού ποσού €5.236, που αφορούσαν σε τρεις συμφωνίες παροχής υπηρεσιών, χωρίς να γίνει διερεύνηση για την ύπαρξη τυχόν οφειλόμενων ποσών προς την Κυπριακή Δημοκρατία. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα

με κατάσταση που εξήχθηκε μέσω της Εφαρμογής Συμψηφισμού του Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS), η εν λόγω εταιρεία στις 31.7.2019 όφειλε τα πιο κάτω ποσά:

	€
Τμήμα Φορολογίας - Φόρος Εισοδήματος	2.314
Τμήμα Φορολογίας - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	16.643
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	50.602
	69.559

Σύσταση: Για την ύπαρξη τυχόν οφειλόμενων ποσών, να εφαρμόζεται η διαδικασία συμψηφισμών, σε όλες τις περιπτώσεις, σύμφωνα με το «Εγκύκλιο Σημείωμα Συμψηφισμού αρ. 1», ημερ. 26.6.2014, του Γενικού Λογιστηρίου.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει συμμορφωθεί.

4.6 Ενημερωτικές εκστρατείες

Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό για το 2018, κάτω από το Κονδύλι Ενημερωτικές εκστρατείες, εγκρίθηκε δαπάνη ύψους €200.000, η οποία με συμπληρωματικές πιστώσεις, ανήλθε στα €239.029. Κατά τη διάρκεια του 2018 διενεργήθηκε δαπάνη ύψους €239.029, σε σύγκριση με €62.398 το 2017. Η δαπάνη αφορούσε κυρίως στις ακόλουθες ενημερωτικές εκστρατείες: Εκστρατεία εγγραφής νέων ψηφοφόρων, εκστρατεία για την ευημερία των ζώων συντροφιάς, εκστρατεία για την προστασία των παιδιών από σεξουαλική παρενόχληση, εκστρατεία Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ), εκστρατεία με θέμα την οδική ασφάλεια, εκστρατεία για τη δωρεά οργάνων.

Από επισκόπηση των πληρωμών που έγιναν για το έτος 2018 διαπιστώσαμε ότι καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους €207.052 σε οκτώ εταιρείες, εκ των οποίων ποσό ύψους €126.612 καταβλήθηκε στην εταιρεία Β Ltd, για την εκστρατεία για την οδική ασφάλεια. Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με επιστολή της τέως Διευθύντριας ΓΤΠ, ημερ. 2.7.2018, στην εν λόγω εταιρεία ανατέθηκε, χωρίς την χρέωση επιπλέον κόστους, η παροχή υπηρεσίας διαχείρισης πληρωμένης διαφήμισης στα ΜΜΕ. Για την εν λόγω εργασία, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018, της καταβλήθηκε το ποσό των €107.625 που αφορούσε σε πληρωμές της εταιρείας στα ΜΜΕ, εκ μέρους του ΓΤΠ, ποσό €18.445 που αφορούσε σε εκτελεσθείσα εργασία για τη σύμβαση για την οδική ασφάλεια και ποσό €542 που αφορούσε σε εκπαίδευση προσωπικού του ΓΤΠ, το οποίο, σημειώνουμε, δεν περιλαμβάνεται στην εν λόγω σύμβαση.

Από τον έλεγχο παρατηρήσαμε ότι στις 30.3.2018 προκηρύχθηκε, με συνοπτικές διαδικασίες, ο διαγωνισμός αρ. ΓΤΠ 2/2018, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής ποιότητας, ο οποίος αφορούσε στην παροχή υπηρεσιών για τον σχεδιασμό ενημερωτικής εκστρατείας και παραγωγής υλικού προβολής αναφορικά με την οδική ασφάλεια. Τα έγγραφα του διαγωνισμού αποστάληκαν σε έξι οικονομικούς φορείς, εκ των οποίων τελικά επέδειξαν ενδιαφέρον μόνο οι δύο. Δεν έχει εντοπιστεί στον φάκελο του διαγωνισμού σημείωμα, στο οποίο να αιτιολογείται η επιλογή των έξι οικονομικών φορέων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 90(1)(γ)(i) του Νόμου

N.73(I)/2016. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην εταιρεία B Ltd, με την οποία υπογράφηκε συμβόλαιο στις 16.5.2018, έναντι συνολικής αμοιβής €31.000 συν ΦΠΑ και διάρκειας 24 μηνών.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι, η ανάθεση πρόσθετης εργασίας για τον συντονισμό των ΜΜΕ δεν προβλέπεται στη σύμβαση που υπογράφηκε με τη συγκεκριμένη εταιρεία. Σε ηλεκτρονικό μήνυμα του Υπουργείου Εσωτερικών, ημερ. 19.12.2018, προς την τέως Διευθύντρια του ΓΤΠ, αναφέρεται ότι η ανάθεση πρόσθετης εργασίας για τον συντονισμό των ΜΜΕ, ακόμα και χωρίς χρέωση για την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνατόν να θεωρηθεί ότι παρέχει στον συγκεκριμένο ανάδοχο όφελος σε σύγκριση με άλλους.

Στο ίδιο ηλεκτρονικό μήνυμα σημειώθηκε επίσης ότι «ενδείκνυται η προσκόμιση αποδείξεων πληρωμής αντί η προσκόμιση τιμολογίων γιατί με τον τρόπο αυτό θα είναι ξεκάθαρο ότι τα ποσά που εμβάστηκαν στην εταιρεία κατέληξαν στα ΜΜΕ».

Αναφέρουμε σχετικά ότι η εταιρεία πληρώνεται από το ΓΤΠ, σύμφωνα με τα τιμολόγια των ΜΜΕ που προσκομίζει.

Σύσταση: Να υιοθετηθούν οι υποδείξεις του Υπουργείου Εσωτερικών με τις οποίες η Υπηρεσία μας συμφωνεί.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ανέφερε ότι η σύσταση της Υπηρεσίας μας αφορά σε ένα πολύ συγκεκριμένο έργο (project) με ιδιαίζουσες συνθήκες και δεδομένα διεκπεραίωσης και ότι λήφθηκαν υπόψη οι συστάσεις και υπάρχει συμμόρφωση.

4.7 Συντήρηση γραφείων κτηρίων

Οι πληρωμές για εργασίες που διενεργήθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, κατά τη διάρκεια του 2018 ύψους €27.042, δεν υποστηρίζονταν από αποδεικτικά/δικαιολογητικά έγγραφα.

Σύσταση: Για σκοπούς ελέγχου, ότι τα ποσά έχουν χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό που έχουν παραχωρηθεί, το ΓΤΠ να απαιτεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων την προσκόμιση όλων των απαραίτητων στοιχείων, τα οποία να συνοδεύουν το Έντυπο Παραγγελίας Αγοράς και το Διορθωτικό Δελτίο.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει ήδη προβεί σε διορθωτικές κινήσεις από το 2019.

4.8 Εισπράξεις

α. Μητρώο Βιβλίων Είσπραξης (Διπλοτύπων). Το ΓΤΠ χρησιμοποιεί τα Γενικά Έντυπα Είσπραξης (ΓΛ 18) για τις εισπράξεις, τα οποία παραλαμβάνει από το Γενικό Λογιστήριο. Από τον έλεγχο του μητρώου διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ♦ Κατά τη διάρκεια του 2018 δεν έγινε έλεγχος του Μητρώου Βιβλίων Είσπραξης από τον προϊστάμενο του Τμήματος, σύμφωνα με τη ΔΛΟ.
- ♦ Από το 2003, δεν είναι καταγραμμένη καμία καταστροφή διπλοτύπων εισπράξης.

Σύσταση: Το μητρώο διπλοτύπων να τηρείται σύμφωνα με τις ΔΛΟ. Όπως αναφέραμε και στην επιστολή ελέγχου για το έτος 2016, θα πρέπει τα συμπληρωμένα βιβλία εισπράξης να εντοπιστούν

και να καταστραφούν, σύμφωνα με τη ΔΛΟ 171 και την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1681, ημερ. 24.10.2011.

β. Αιφνιδιαστικός έλεγχος μετρητών. Σύμφωνα με τη ΔΛΟ 38, οι προϊστάμενοι Τμημάτων ή εκπρόσωποί τους πρέπει να διεξάγουν, τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, αιφνιδιαστικούς ελέγχους στους λειτουργούς τους, που τους ανατέθηκε η είσπραξη και φύλαξη των εσόδων, με κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στον Γενικό Λογιστή και Γενικό Ελεγκτή. Διαπιστώσαμε ότι η τελευταία ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε αιφνιδιαστικός έλεγχος του ταμείου ήταν στις 29.12.2017.

Σύσταση: Τήρηση των ΔΛΟ.

Ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει ήδη προβεί σε διορθωτικές κινήσεις από το 2019.

4.9 Έγκριση πληρωμών

Από δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστώσαμε ότι η έγκριση για πληρωμή ορισμένων τιμολογίων έγινε από λειτουργό του Τμήματος Μεταφράσεων, ο οποίος ωστόσο δεν είχε εξουσιοδοτηθεί από την τέως Διευθύντρια ΓΤΠ. Σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1730, ημερ. 20.8.2014, «ο Ελέγχων Λειτουργός μπορεί, αν επιθυμεί, να ορίσει οποιοδήποτε υπάλληλο ως εκπρόσωπό του για να υπογράψει εκ μέρους του την εξουσιοδότηση πληρωμής».

Σύσταση: Η διαδικασία διεκπεραίωσης πληρωμών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την πιο πάνω εγκύκλιο.

4.10 Βιβλιοθήκη

α. Παράδοση βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθηκονόμος του ΓΤΠ μάς πληροφόρησε ότι τον Μάρτιο του 2016 ανέλαβε τη λειτουργία της βιβλιοθήκης για δύο μέρες της εβδομάδας, χωρίς ωστόσο να ετοιμαστεί πιστοποιητικό παράδοσης και παραλαβής των βιβλίων, από την τέως στη νέα βιβλιοθηκονόμο.

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 104 και 106, όταν βιβλία καταχωρισμένα σε μητρώα μεταβιβάζονται από την ευθύνη ενός λειτουργού σε άλλο λειτουργό, πρέπει να ετοιμάζεται «πιστοποιητικό παράδοσης και παραλαβής» και σε περίπτωση που ο παραδίδων λειτουργός αποχωρήσει πριν την άφιξη του λειτουργού που θα τα παραλάβει, ο δεύτερος μαζί με ένα άλλο λειτουργό που θα ορίσει ο Προϊστάμενος του Τμήματος πρέπει να ελέγξουν αμέσως τα αποθέματα και να υποβάλουν έκθεση στον Διευθυντή μαζί με τυχόν πλεονάσματα ή ελλείμματα.

Σύσταση: Να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών.

β. Φυσική καταμέτρηση των βιβλίων. Στη βιβλιοθήκη είναι εγκατεστημένο το μηχανογραφημένο πρόγραμμα αυτοματισμού βιβλιοθηκών Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.

Σύμφωνα με κατάσταση που εξήχθη από το σύστημα, στις 16.9.2019 έχουν καταλογογραφηθεί 5.217 βιβλία, ενώ στο χειρόγραφο μητρώο υπάρχουν καταχωρισμένα 19.002 βιβλία. Ζητήσαμε όπως το ΓΤΠ εξετάσει το θέμα και μας πληροφορήσει τους λόγους για την πιο πάνω διαφορά.

Επισημαίνουμε ακόμα ότι επί σειρά ετών δεν διενεργείται φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της βιβλιοθήκης και ως εκ τούτου, δεν υποβάλλεται ετήσιο πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στη λήξη του έτους στον Γενικό Λογιστή και Γενικό Ελεγκτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 110.

Σύσταση: Να γίνει, το συντομότερο, φυσική καταμέτρηση των βιβλίων και να γίνει συμφιλίωση των αποτελεσμάτων με τον αριθμό των βιβλίων που βρίσκονται καταχωρισμένα στα χειρόγραφα μητρώα και στο μηχανογραφημένο σύστημα και να τηρούνται οι πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού Αποθηκών.

4.11 Αποθήκη βιβλίων

Όπως πληροφορηθήκαμε, μέχρι τον Απρίλιο του 2017 τηρούνταν χειρόγραφα μητρώα για την αποθήκη βιβλίων. Τον Μάιο του 2017 έγινε φυσική καταμέτρηση των βιβλίων και στη συνέχεια καταχωρίστηκαν σε ηλεκτρονικό μητρώο, χωρίς ωστόσο να γίνει αντιπαραβολή τους με τα χειρόγραφα μητρώα, ώστε να εντοπιστούν τυχόν διαφορές.

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ♦ Στο ηλεκτρονικό μητρώο δεν έχει καταγραφεί το κόστος των αγορασθέντων βιβλίων, παρόλο που υπάρχει καταχωρισμένο στα χειρόγραφα μητρώα.
- ♦ Για το 2018 δεν έγινε φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της αποθήκης και ως εκ τούτου, δεν υποβλήθηκε ετήσιο πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στη λήξη του έτους στον Γενικό Λογιστή και Γενικό Ελεγκτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 110.

Σύσταση: Να γίνει φυσική καταμέτρηση και συμφιλίωση των υπολοίπων που παρουσιάζονται στο ηλεκτρονικό μητρώο με τα υπόλοιπα που παρουσιάζονταν στο χειρόγραφο μητρώο και να τηρούνται οι πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού Αποθηκών.

Όσον αφορά στην αποθήκη βιβλίων, ο Αν. Διευθυντής του ΓΤΠ μάς ανέφερε ότι με δεδομένη την έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού και του γεγονότος ότι η βιβλιοθηκονόμος επισκέπτεται το Γραφείο μόνο δύο φορές την εβδομάδα, το ΓΤΠ θα προσπαθήσει για το καλύτερο αποτέλεσμα.

4.12 Διατάξεις ελέγχου του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων στην εργασία και αποχώρησής τους από αυτήν

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το ΓΤΠ, οκτώ λειτουργοί του ΓΤΠ μετακινήθηκαν σε άλλα Υπουργεία, αλλά άμεσα προϊστάμενοί τους παραμένουν λειτουργοί του ΓΤΠ. Όπως πληροφορηθήκαμε, δεν γίνεται έλεγχος του χρόνου προσέλευσης/αποχώρησής τους από το ΓΤΠ, εφόσον εργάζονται σε άλλα Υπουργεία. Από τους οκτώ λειτουργούς που μετακινήθηκαν, δύο δεν κτυπούν κάρτα στους χώρους εργασίας τους, ούτε καταγράφουν τον χρόνο προσέλευσης/αποχώρησής τους από αυτήν.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 24(1) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών «όλοι οι υπάλληλοι καταχωρούν την ώρα προσέλευσης και αναχώρησής τους». Επισημαίνουμε ότι, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και

Προσωπικού αρ. 1459, ημερ. 3.10.2012, όλοι οι Προϊστάμενοι Υπουργείων/Υπηρεσιών/Τμημάτων φέρουν αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή τήρηση των σχετικών Κανονισμών και διατάξεων και καλούνται όπως αποδώσουν σημασία στον έλεγχο για την τήρηση του εργασιακού ωραρίου από το προσωπικό τους.

Σύσταση: Οι διατάξεις που διέπουν τον έλεγχο του ωραρίου της Δημόσιας Υπηρεσίας να τύχουν αμέσως καθολικής εφαρμογής.

Ο Αν. Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι το ΓΤΠ έχει επισημάνει το ίδιο πρόβλημα και έχει προβεί σε ενέργειες από το τέλος του 2019.

5. Γενικά συμπεράσματα

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε ότι το ΓΤΠ, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζει αδυναμίες ως προς τη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία/κανονισμούς και τη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων του κατά τρόπο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό, όπως:

- α.** Παραχώρηση χορηγιών από το Σχέδιο Καταβολής Ενίσχυσης Έσσοнос Σημασίας (De Minimis) για Στήριξη του Τύπου (Εφημερίδων), με τρόπο ώστε να δημιουργούνται συνθήκες υπόσκαψης της ελευθεροτυπίας και εξάρτησης των ΜΜΕ από την εκάστοτε Κυβέρνηση.
- β.** Μη αξιοποίηση ποσού ύψους €268.579 (ποσοστό 37,1%) από τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του 2018 από το Κονδύλι «Διαφώτιση».
- γ.** Επιλογή οικονομικών φορέων σε διαγωνισμούς με συνοπτικές διαδικασίες, χωρίς γραπτή αιτιολόγηση.
- δ.** Ανάθεση πρόσθετων εργασιών σε εταιρεία, χωρίς επιπλέον κόστος, όπου η ανάθεση πρόσθετης εργασίας, ακόμα και χωρίς χρέωση για την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνατόν να θεωρηθεί ότι παρέχει στον συγκεκριμένο ανάδοχο όφελος σε σύγκριση με άλλους.
- ε.** Μη διενέργεια φυσικής καταμέτρησης των βιβλίων της βιβλιοθήκης.
- στ.** Μη διενέργεια ελέγχου του χρόνου προσέλευσης/αποχώρησης από την εργασία λειτουργών του ΓΤΠ, οι οποίοι μετακινήθηκαν σε άλλα Υπουργεία αλλά άμεσα προϊστάμενοί τους παραμένουν λειτουργοί του ΓΤΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 – Official Development Assistance for Media

- a. **Media development projects** The main purpose of these programs is to strengthen the quality, sustainability and/or independence of the news media. Media are the main “direct” beneficiaries of these projects and frequently are directly involved in the execution as counterparts of the project. Initiatives to promote freedom of information and to protect journalists have also been included under this category.
- b. **Communication for development** is the employment of media and communication in order to promote or facilitate development goals. In these cases, media is more an instrument than a target, and is not considered the direct beneficiary (but could be an indirect one). It is important to note that communication for development projects could also be found under CRS purpose codes related to the development area the projects are promoting, such as health or education.
- c. **Public diplomacy** is the promotion of a country’s foreign policy interests (including aid development policy) by informing and influencing the foreign audience through the media. It could include the promotion of national language, culture, policies, and values. It contains also the promotion of the donor or multilateral development agency activities.
- d. **Media infrastructure** This includes support for broadcasting infrastructure, as well as provision of basic equipment. However, other ICT infrastructure programs are not included in this category.

Το CIMA εξηγεί ότι «*The term media development refers to evolution and change in the fields of news media and communications. Such change relates to a range of institutions, practices, and behaviors including the rule of law, freedoms of expression and press, education systems for journalists, business environments, capacities of journalists and managers, as well as support for a diversity of views in society. This evolution can be stimulated by donor support, private investment, or local processes of change led by media owners, managers, journalists, media industry associations, and other collective efforts*».

Παράρτημα 2 – Πίνακας Εκτέλεσης Προϋπολογισμού για το Κονδύλι Διαφώτισης

	Πρόνοια	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά
		€	€	€
1	Φιλοξενία ξένων δημοσιογράφων και προσωπικοτήτων και φιλοξενία κυπρίων δημοσιογράφων από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και τη Διευθύντρια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών. Φιλοξενία και ενημέρωση Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.	75.000	20.388	54.612
2	Παραγωγή ταινιών και οπτικοακουστικών προγραμμάτων και συνεισφορά σε ταινίες ενημερωτικού περιεχομένου που ετοιμάζονται από ξένους.	42.000	76.177	(34.177)
3	Παραγωγή ειδικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων.	108.000	94.010	13.990
4	Εκδόσεις – Διαφωτιστικές/Ενημερωτικές - ψηφιακοί δίσκοι.	140.000	25.892	114.108
5	Προβολή και δημοσιότητα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του εξωτερικού. Προβολή και δημοσιότητα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του εξωτερικού – Διάφορες συνδρομές/χορηγίες.	12.500		12.500
6	Οργάνωση φωτογραφικών εκθέσεων, σεμιναρίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων.	42.000	56.697	(14.697)
7	Συμμετοχή σε συνέδρια και ενημερωτικές αποστολές και συνέδρια για θέματα επικοινωνίας.	100.000	39.722	60.278
8	Συγγραφή και αγορά βιβλίων για την Κύπρο, αγορά ψηφιακών δίσκων για την Κύπρο και μεταφράσεις διαφωτιστικών/ενημερωτικών εκδόσεων σε διάφορες γλώσσες.	10.000	450	9.550
9	Υποτροφίες και αποστολή επιστημονικών συγγραμμάτων.	5.000		5.000
10	Αποστολή ενημερωτικού υλικού.	55.000	27.648	27.352
11	Αγορά/συντήρηση/αναβάθμιση εξοπλισμού και λογισμικού για σκοπούς ενημέρωσης.	24.000	16.891	7.109

	Πρόνοια	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά
		€	€	€
12	Αξιοποίηση διαδικτύου και τεχνολογίας.	51.000	68.448	(17.448)
13	Προβολή της Κύπρου στις χώρες που αναλαμβάνουν την Προεδρία της Ε.Ε.	10.000		10.000
14	Υλικά απαραίτητα για σκοπούς ενημέρωσης/διαφώτισης (χαρτί, αναλώσιμα πολυγράφων, μικροφίλμ, μπαταρίες, κασέτες μαγνητοφώνων, κ.ά.).	10.000	2.629	7.371
15	Παρακολούθηση εγχώριου και διεθνούς τύπου και μέσω επικοινωνιακής δικτύωσης.	36.000	25.469	10.531
16	Διάφορα/απρόβλεπτα	2.500		2.500
	ΣΥΝΟΛΟ	723.000	454.421	268.579